

Forum Standaardisatie

Consultatiedocument TLS 1.3

Datum 6 augustus 2018

Colofon

Projectnaam	Consultatiedocument TLS 1.3
Versienummer	1.0
Organisatie	Forum Standaardisatie
Auteur	Arjen Brienen (Lost Lemon) Eelco Brenner (Lost Lemon) Jasper Muskiet (Lost Lemon)

Inhoud

Colofon	1
Inhoud	2
1 Inleiding	3
1.1 Doel.....	3
1.2 Achtergrond.....	3
1.3 Plaats van de consultatie in het proces.....	3
2 Consultatieprocedure	4
2.1 Het expertadvies.....	4
2.2 Vragen aan u.....	4
2.3 Uw reactie.....	4
2.4 Termijn en adres.....	4
3 Vragen	5
3.1 Inleiding.....	5
3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expertadvies").....	5
3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassings- en werkingsgebied").....	5
3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria").....	5
3.5 Vragen over het advies aan het Forum ("Advies aan Forum en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid").....	6
3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen.....	6

1 Inleiding

1.1 Doel

Dit document bevat vragen ter beantwoording voor de openbare consultatie op het expertadvies om TLS 1.3 op te nemen op de 'pas toe of leg uit' lijst.

1.2 Achtergrond

De Nederlandse overheid streeft naar betrouwbare gegevensuitwisseling door het gebruik van open standaarden en het voorkomen van vendor lock-in. Het adviesrapport "Maak Waar!"¹ en de strategie "Nederland Digitaal"² benadrukken dit beleid. Om dit doel te bereiken, ondersteunen het instellingsbesluit van het Forum Standaardisatie, de Generieke Digitale Infrastructuur en de verschillende architectuurkaders het gebruik van open standaarden bij het ontwerpen of inkopen van informatiesystemen.

Een van de maatregelen om de adoptie van open standaarden te bevorderen is de publicatie en het beheer van een lijst met open standaarden waarvoor een 'pas toe of leg uit' verplichting geldt of waarvan het gebruik 'aanbevolen' is.

De *instructie Rijk inzake de aanschaf van ICT-producten en ICT-diensten*³ verplicht (semi-) overheidsorganisaties om bij aanbestedingen relevante standaarden toe te passen die op de 'pas toe of leg uit' lijst staan. Alleen met zwaarwegende redenen mag een organisatie hiervan afwijken, en moet dan de reden hiervan uitleggen in het jaarverslag.

Het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (hierna OBDO) besluit welke standaarden op deze lijst worden opgenomen. Het OBDO baseert zich hierbij op expertadviezen, openbare consultaties en adviezen van het Forum Standaardisatie.

1.3 Plaats van de consultatie in het proces

De standaard TLS 1.3 is onlangs door Michiel Leenaars aangemeld voor de 'pas toe of leg uit' lijst.

Een groep experts heeft in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie een advies opgesteld om TLS 1.3 op te nemen op de 'pas toe of leg uit' lijst.

De openbare consultatie heeft als doel het opgestelde expertadvies te toetsen. Alle reacties uit de consultatie worden samen met het expertadvies aan het Forum Standaardisatie aangeboden.

---

1 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/04/18/rapport-van-de-studiegroep-informatiesamenleving-en-overheid-maak-waar>

2 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/06/16/nederlandse-digitaliseringsstrategie>

3 <http://wetten.overheid.nl/BWBR0024717/2008-11-23>

2 Consultatieprocedure

2.1 Het expertadvies

Onderwerp van deze consultatie is het expertadvies TLS 1.3 van 3 augustus 2018, te vinden op <https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/bfs/files/20180803%20Expertadvies%20TLS%201.3.pdf>

Het advies is door de procesbegeleider opgesteld naar aanleiding van de bevindingen van de expertgroep. De expertgroep toetste TLS 1.3 aan de inhoudelijke criteria voor de lijst open standaarden.

2.2 Vragen aan u

Hoofdstuk 3 van dit consultatiedocument stelt u een aantal vragen over de inhoud van het expertadvies.

2.3 Uw reactie

Uw reactie bestaat uit een schriftelijke beantwoording van de vragen zoals gesteld in hoofdstuk 3. U mag adviseren om van het expertadvies af te wijken, mits u dit onderbouwt.

Het Forum Standaardisatie maakt de ontvangen reacties openbaar op de website www.forumstandaardisatie.nl. Als u van mening bent dat uw reactie van (bedrijfs-)vertrouwelijke aard is en als zodanig dient te worden behandeld, dient u ook naast de vertrouwelijke versie ook een openbare versie in te dienen. Alleen de openbare versie zal dan worden gepubliceerd.

2.4 Termijn en adres

Uw reactie op de vragen in het voorliggende consultatiedocument kunt u per e-mail sturen naar info@forumstandaardisatie.nl onder vermelding van 'Consultatieprocedure TLS 1.3'.

Uw reactie dient **uiterlijk 10 september 2018** in het bezit te zijn van het Bureau Forum Standaardisatie. Het Forum Standaardisatie behoudt zich het recht voor om reacties ontvangen na 10 september 2018 niet mee te nemen in de besluitvorming.

3 Vragen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een serie genummerde vragen over het expertadvies TLS 1.3. Gelieve in uw beantwoording dezelfde nummering aan te houden.

3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expertadvies")

Hoofdstuk 1 geeft een beschrijvende toelichting over de doelstelling van het expertadvies.

Vraag:

1. Zijn er volgens u aanvullingen of wijzigingen nodig in paragraaf 1.3, 1.5 en 1.6 ('Doorlopen proces', 'Samenstelling expertgroep' en 'Toelichting standaard') gezien vanuit het doel om het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid te voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting?

Indien uw antwoord op deze vraag 'ja' is, verzoeken wij u de voorgestelde aanvullingen of wijzigingen duidelijk aan te geven.

3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassings- en werkingsgebied")

Hoofdstuk 2 gaat in op het voorgestelde functionele toepassingsgebied en het voorgestelde organisatorische werkingsgebied.

Vragen:

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functioneel toepassingsgebied? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]?
3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]?

Indien uw antwoord op vraag 2 of 3 'nee' is, verzoeken wij u dit te onderbouwen.

3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria")

Hoofdstuk 3 gaat in op de toetsingscriteria (Toegevoegde waarde, Open standaardisatieproces, Draagvlak, Opname bevordert adoptie) en bijbehorende deelaspecten.

Vragen:

4. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de toegevoegde waarde? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]?

5. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het open standaardisatieproces? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]?
6. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het draagvlak? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]?
7. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de bevordering van de adoptie door opname op de lijst? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]?

Indien uw antwoord op vraag 4, 5, 6 of 7 'nee' is, verzoeken wij u dit te onderbouwen.

3.5 Vragen over het advies aan het Forum Standaardisatie ("Advies aan Forum en OBDO ")

Vragen:

8. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie om TLS 1.3 op de 'pas toe of leg uit' lijst te plaatsen? [Advies aan het Forum]
9. Bent u het eens met de adoptie-aanbevelingen van de expertgroep aan het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid? [paragraaf 3.5 van het expertadvies]?

Indien uw antwoord op vraag 8 of 9 'nee' is, verzoeken wij u dit te onderbouwen.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

Vraag:

10. Wilt u aanvullende informatie of overwegingen meegeven aan het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid die van invloed zouden kunnen zijn op het besluit om TLS 1.3 op de lijst met open standaarden te plaatsen?